

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษารูปแบบการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ตามกรอบแนวคิดและทฤษฎีของ Thomas and Kilmann (อ้างใน เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2534, หน้า 104 - 105) ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ศึกษา
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ศึกษา
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ศึกษา

ประชากรที่ใช้ศึกษาค้นครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ในปีการศึกษา 2554 จำนวน 102 คน

เครื่องมือที่ใช้ศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้เป็นแบบวัดพฤติกรรมรูปแบบการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ตามกรอบแนวคิดและทฤษฎีของ Thomas and Kilmann เครื่องมือวัดนี้เรียกว่า Thomas-Kilman Conflict Mode Instrument (อ้างใน เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2534, หน้า 107-111) ซึ่งเป็นเครื่องมือวัดแบบของพฤติกรรมของบุคคลเมื่อเผชิญกับความขัดแย้ง มีจำนวน 30 ข้อ แต่ละข้อมีตัวเลือก 2 ตัว คือ ก. กับ ข. แต่ละตัวเลือกเป็นสถานการณ์หรือคำอธิบายแบบของพฤติกรรมหนึ่งที่บุคคลแสดงออก

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ศึกษา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารในองค์กร หรือหน่วยงานต่าง ๆ
2. ศึกษาและนำแบบสอบถาม ซึ่งเป็นลักษณะของแบบสอบถาม ประกอบด้วย รูปแบบการบริหารความขัดแย้งของ Thomas and Kilmann ที่เรียกว่า Thomas-Kilmann Conflict Mode Instrument (อ้างใน เสริมศักดิ์ วิชาสาทรณ์, 2534, หน้า 107-111)
3. นำแบบสอบถามที่ได้เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ เพื่อตรวจสอบให้คำแนะนำและปรับปรุงแก้ไข
4. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตจากประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาการบริหาร การศึกษาเพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 และขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ประสานวัน / เวลา ที่มีการประชุมผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
3. แจกแบบสอบถามด้วยตนเองในวันที่มีการประชุมผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในช่วงเดือนธันวาคม 2554 พร้อมรับ แบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
4. ในกรณีที่การประชุมฯ มีผู้บริหารมาประชุมฯ ไม่ครบ จะดำเนินการสอบถามข้อมูล ผู้บริหารที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุม เพื่อนำแบบสอบถามไปสอบถามด้วยตนเองต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตรวจสอบความเรียบร้อย และความครบถ้วนของการกรอกข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์ ดังนี้

1. รูปแบบการบริหารความขัดแย้ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ และร้อยละ จัดลำดับโดยนำผลการเลือกตอบแต่ละข้อในแบบสอบถามของผู้ตอบแต่ละคนมาแจกแจง และจัดกลุ่มตามรูปแบบของ Thomas and Kilmann (อ้างใน เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2534, หน้า 107-111) ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายดังนี้

กลุ่มที่ 1	ผู้เลือกตอบตัวเลือก และตัวเลือก	ก ข	ในข้อ 3, 8, 10, 17, 25, 28 ในข้อ 6, 9, 13, 14, 16, 22
	แสดงว่าผู้ตอบแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งด้วยรูปแบบวิธีการเอาชนะ		
กลุ่มที่ 2	ผู้เลือกตอบตัวเลือก และตัวเลือก	ก ข	ในข้อ 5, 11, 14, 19, 20, 23 ในข้อ 2, 8, 21, 26, 28, 30
	แสดงว่าผู้ตอบแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งด้วยรูปแบบวิธีการร่วมมือ		
กลุ่มที่ 3	ผู้เลือกตอบตัวเลือก และตัวเลือก	ก ข	ในข้อ 2, 4, 13, 22, 26, 29 ในข้อ 7, 10, 12, 18, 20, 24
	แสดงว่าผู้ตอบแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งด้วยรูปแบบวิธีการประนีประนอม		
กลุ่มที่ 4	ผู้เลือกตอบตัวเลือก และตัวเลือก	ก ข	ในข้อ 1, 6, 7, 9, 12, 27 ในข้อ 5, 15, 17, 19, 23, 29
	แสดงว่าผู้ตอบแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งด้วยรูปแบบวิธีการหลีกเลี่ยง		
กลุ่มที่ 5	ผู้เลือกตอบตัวเลือก และตัวเลือก	ก ข	ในข้อ 15, 16, 18, 21, 24, 30 ในข้อ 1, 3, 4, 11, 2, 27
	แสดงว่าผู้ตอบแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งด้วยรูปแบบวิธีการยอมให้		

การแปลความหมายของแบบทดสอบนั้น สามารถทำได้โดยการพิจารณาจากผลสรุปการตอบแบบสอบถามว่า พฤติกรรมแต่ละแบบตอบกี่ข้อ แบบพฤติกรรมที่ตอบมากที่สุดแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมักแสดงพฤติกรรมการบริหารแบบนั้นเมื่อเผชิญกับความขัดแย้ง ตัวอย่างเช่น ผู้ตอบแบบสอบถามมีคะแนนสูงสุดในแบบหลีกเลี่ยง แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมักแสดงพฤติกรรมหลีกเลี่ยงเมื่อเผชิญกับความขัดแย้ง

ตาราง 1 การตรวจให้คะแนน

ข้อ	การเอาชนะ	การร่วมมือ	การประนีประนอม	การหลีกเลี่ยง	การยอมให้
1				ก	ข
2		ข	ก		
3	ก				ข
4			ก		ข
5		ก		ข	
6	ข			ก	
7			ข	ก	
8	ก	ข			
9	ข			ก	
10	ก		ข		
11		ก			ข
12			ข	ก	
13	ข		ก		
14	ข	ก			
15				ข	ก
16	ข				ก
17	ก			ข	
18			ข		ก
19		ก		ข	
20		ก	ข		
21		ข			ก
22	ข		ก		
23		ก		ข	
24			ข		ก
25	ก				ข

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อ	การเอาชนะ	การร่วมมือ	การประนีประนอม	การหลีกเลี่ยง	การยอมให้
26		ข	ก		
27				ก	ข
28	ก	ข			
29			ก	ข	
30		ข			ก

ที่มา : เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2534, หน้า 110)